

5. Вернадський В.И. Письма о высшем образовании в России. – М., 1913, С.4.

6. Закон України «Про освіту» // Освіта. – 1991. – 25 червня 1991р.

7. Sanyal Bikas C/ Higher Education and Labor Market // International Higher Education/ An Encyclopedia / Edited by Philip G/Altbach. – Garland Publishing INC. New York. Longon, 1991. – P.59-89.

Яшанов С.М.

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ УМІНЬ І НАВИЧОК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Сучасні інформаційні технології можуть забезпечити практично будь-які запити освітніх послуг, а телекомунікаційні технології – доставку їх споживачам незалежно від їх місця знаходження. Сукупність цих технологій у системі освіти прийнято називати єдиним терміном – телематика (Telematics). Синтетичне походження цього терміну дуже наочне: tele – від Telecommunication і matics – від Informatics.

Телематика покликана показати переваги організації єдиного інформаційного простору освітнього середовища і тим самим докорінно змінити темпи розвитку суспільства в ХХІ ст. Дійсно, оскільки знання носять універсальний характер, для їхнього одержання, поглиблення і поширення повинні бути мобілізовані колективні зусилля всього міжнародного співтовариства.

Можна сказати, що універсальний інструмент для організації єдиного світового інформаційного простору вже створений. Це всесвітня інформаційна комп'ютерна мережа Інтернет, що перетворилася в інформаційну оболонку Землі. Зараз Інтернет – не тільки засіб передачі величезних обсягів інформації, не просто універсальний накопичувач даних і знань, а живий самодостатній організм, що одержав назву інфосфери.

Що стосується впровадження Інтернет-технологій в область освітніх процесів, то тут у даний час мова йде, як правило, про закриті корпоративні мережі вищих навчальних закладів чи асоціацій. Тому поряд з терміном "Інтернет" широко використовується і термін "Інтернет". Однак, незважаючи на деякі зовнішні розходження цих двох термінів, термін "Інтернет"

також позначає можливість використання всього різноманіття інформаційних ресурсів, технологій і протоколів глобальної мережі Інтернет у закритій корпоративній мережі.

Практика роботи в області використання інформаційних ресурсів Інтернет дала дуже цікаві результати. Після відкриття в експериментальному режимі загальнодоступного Інтернет-класу відповідно до проекту "Російські бібліотеки в Інтернет" і проектом LIBWEB, різко зросла кількість студентів які відвідують бібліотеку. Популярність нових технологій дозволила збільшити популярність бібліотек, що, з одного боку, приводить до того, що нове покоління читачів не забуває традиційні носії інформації, а з іншого боку – традиційний читач бібліотеки ентузіазмом використовує можливість оперативного доступу до інформаційного світу Інтернет. Що природно, сприяє більш якісному інформаційному забезпеченню студентів.

Відкривши доступ в інформаційні ресурси Інтернет студент одержує доступ до ресурсів могутньої комп'ютерної мережі світу: по більш ніж по півтори тисячам загальнодоступних онлайн-ових бібліотечних каталогів, включаючи каталоги Національної бібліотеки України, Бібліотеки конгресу США, Британської бібліотеки; сотням тисяч інформаційних хостів, що надають свої банки і бази даних і інші інформаційні ресурси, інформаційним системам, що дають матеріали практично на будь-яку тему. Величезній кількості архівів програмного забезпечення для кожної з найбільш популярних платформ – DOS, Windows, UNIX, Macintosh, Novell NetWare, а також можливість участі в конференціях USENET по будь-якій темі і виходу через шлюзи в інші великі інформаційні мережі світу.

У процесі використання телекомунікацій для організації самостійної навчальної діяльності змінюється сама концепція навчання. З їхньою допомогою світова культура стає загальносвітовим надбанням, доступним усім користувачам міжнародних мереж. Вони стирають кордони, скорочують простір і заощаджують колосальну кількість часу, що раніше йшов на пошук і обробку інформації. Користування комунікаціями принципово змінює сам характер мислення сучасних освітян. Студент, володіючи інформацією і способами її збору, збереження і передачі, у процесі навчання перетворюється в активного суб'єкта педагогічного процесу, дослідника, що вміє самостійно і творчо ставити і вирішувати широке коло різноманітних проблем.

Варто підкреслити, що телекомунікаційна реалізація організації СНР

ще важлива і тому, що під впливом Інтернету відбувається і буде надалі відбуватися трансформація не тільки освітніх технологій, але і сам світогляд студента. Це, відбувається тому, що нові інформаційні і телекомунікаційні технології вносять зміни не тільки в способи поширення знань, але й у самі знання.

Зважаючи на вищевикладене гостро постає необхідність навчання студентів новим формам самостійної роботи з інформаційними ресурсами, формуванню нових підходів до пошуку та обробки інформації.

На наш погляд цьому сприяє робота з автоматизованими бібліотечно-інформаційними системами які дозволяють сформуванню інформаційно пошукові уміння студента використовуючи АРМ “Читатель” в різних варіаціях пошуку та обробки інформації.

Система ІРБІС, яку ми використовуємо для цих цілей, є типовим інтегрованим рішенням в галузі автоматизації бібліотечних технологій і призначена для використання в умовах бібліотек будь-якого типу та профілю та застосовується для пошуку інформації через мережу Інтернет.

Система орієнтована на роботу в локальних обчислювальних мережах (ЛОМ) будь-якого типу без обмеження кількості користувачів, повністю сумісна з міжнародними форматами UNIMARC та USMARC, а також підтримує Російський комунікативний формат RUSMARC.

В якості самостійних програмних продуктів, що розширюють можливості локальної версії системи ІРБІС, існують засоби підтримки телекомунікаційних технологій, а саме Web-ІРБІС, які забезпечують доступ до баз даних ІРБІС через WWW-сервер.

Система дозволяє створювати та підтримувати будь-яку кількість баз даних, що входять до електронного каталогу, має технологію автоматичного формування словників для швидкого пошуку, засоби каталогізації. Система також підтримує традиційні “паперові” технології, надаючи можливість отримувати велику кількість різноманітних вихідних форм (листків замовлення, книги сумарного обліку, вказівники, каталожні картки тощо).

Підсумовуючи ми вважаємо, що системи телекомунікації дозволяють здійснити принципово новий підхід до організації СНР майбутніх учителів, завдяки тому що він:

а) базується на широкому спілкуванні, на вільному обміні думками, ідеями, інформацією учасників спільного проекту;

б) має у своїй основі реальні дослідницькі методи, що дозволяють у

процесі спільної діяльності групи учасників пізнавати закони природи, основи техніки, технології, соціальні явища в їх динаміку, особливості різноманітних видів творчості;

в) заснований на широких контактах з культурою інших народів, досвідом інших людей;

г) природним образом стимулює розвиток гуманітарної освіти, акцентує увагу на моральних аспектах життя і діяльності людини, на стані і збереженні навколишнього середовища;

д) стимулює розвиток рідної мови й оволодіння іноземними мовами, коли справа стосується міжнародних проектів;

е) сприяє надбанню як студентами, так і викладачами різноманітних супутніх навичок, що можуть виявитися корисними в подальшій професійній діяльності, у тому числі і навичок користування комп'ютерною технікою і технологією.

Отже, майбутній учитель, використовуючи технічні можливості інформаційних телекомунікацій, оперативно з обліком своїх поточних завдань підбирає потрібну інформацію з практично необмежених джерел, що створює принципово нову інформаційну ситуацію. Аналогічні можливості надаються у процесі самостійної підготовки і самоосвіти, де завдяки цьому комп'ютерні телекомунікації дозволяють формувати у студентів необхідний рівень знань, уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, обробляти наявну інформацію, знаходити потрібну інформацію, зв'язувати її з досліджуваними питаннями, тобто формувати специфічні інтелектуальні навички які складають основу умінь та навичок СНРС.

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова

Проблеми вищої
педагогічної освіти у світлі рішень
II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

Частина 4

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти і виступу Президента України Л.Д.Кучми" / Укл.: П.В.Дмитренко, Л.І.Макаренко, О.П.Симоненко. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2001. – Ч.4. – 257 с.

До збірки вміщено матеріали Всеукраїнської науково – практичної конференції, що відбулася в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова 4 грудня 2001 року. Розглядалися проблеми вищої педагогічної освіти в Україні, висвітлювались актуальні завдання педагогічної та психологічної підготовки майбутніх вчителів, навчально – методичного забезпечення студентської підготовки педагогічних кадрів, особливості підготовки вчителя гуманітарного профілю, природничо-математичних дисциплін, проблеми та перспективи дошкільного виховання і початкової освіти, нових інформаційних технологій, соціалізації, культури майбутнього спеціаліста, фізичного виховання і проблем здоров'я студентів, пошукової діяльності студентської молоді в контексті удосконалення змісту підготовки вчителів.

Конференція має за мету сприяти розгляду теоретичних і розв'язанню науково – практичних питань і проблем підготовки вчителів, так і піднесенню значимості самої педагогічної освіти, ролі вчителя у сучасному суспільстві.

Редакційна колегія:

Шкіль М.І. – академік АПН і АНВШ України (відповідальний редактор), доктор фізико-математичних наук, професор, ректор НПУ ім. М.П. Драгоманова;
Дмитренко П.В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Андрусисин Б.І. – доктор історичних наук, професор;
Бондар В.І. – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор;
Борисенко В.Й. – доктор історичних наук, професор;
Богарський А.Г. – кандидат педагогічних наук, професор, доктор біологічних наук, професор;
Бровдій В.М. – дійсний член Української екологічної академії наук, доктор біологічних наук, професор;
Вовк Л.П. – доктор педагогічних наук, професор;
Волінка Г.І. – доктор філософських наук, професор, головний академік-секретар УАПН;
Данизівко В.М. – доктор історичних наук, професор;
Дубогай О.Д. – доктор педагогічних наук, професор;
Закович М.М. – доктор філософських наук, професор;
Жалодак М.І. – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор;
Капська А.Й. – доктор педагогічних наук, професор;
Коршак С.В. – кандидат педагогічних наук, професор;
Кузьмінець О.В. – доктор історичних наук, професор;
Мацько Л.І. – академік АПН України, доктор філологічних наук, професор;
Мороз О.Г. – академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор;
Пастічник Ю.А. – доктор фізико-математичних наук, професор;
Пастухов В.П. – кандидат юридичних наук, професор;
Працьовитий М.В. – доктор фізико-математичних наук, професор;
Романовська Ю.Ю. – кандидат філологічних наук, професор;
Слюсаренко А.Г. – доктор історичних наук, професор;
Трубух І.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Фомічова Л.І. – доктор психологічних наук, професор;
Хропко П.П. – академік АПН України, доктор філологічних наук, професор;
Шут М.І. – член-кор. АПН України, доктор фізико-математичних наук, професор;
Ядренко М.Й. – доктор фізико-математичних наук, професор;
Ярошенко О.Г. – доктор педагогічних наук, професор.

Рекомендовано Вченою радою
НПУ ім. М.П.Драгоманова 27 грудня 2001 р.

© Редакційна колегія, 2002
© Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова, 2002